

SUB-VERSIÓ SUB-VERSIONS DOMÈSTIQUES

PRESENTACIÓ

A partir dels conceptes i reflexions que suggereix l'obra de Manel Margalef desenvoluparem un procés de creació per presentar, amb una situació domèstica, els efectes de la crisi actual a l'entorn familiar.

DADES D'INTERÈS

- **Activitat:** Visita dinamitzada.
- **Exposició:** SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.
- **Data:** Fins 9 de gener de 2016.
- **Públic:** Alumnes de cycle mitjà i superior de primària (9-12 anys).
- **Durada:** 90-120'
- **Capacitat:** Fins a 24.

INTRODUCCIÓ A L'EXPOSICIÓ SUB-VERSIÓ de Manel Margalef.

Manel Margalef (Amposta, 1963) és potser l'artista de Terres de l'Ebre amb més reconeixement i trajectòria. Coetani i company de Carles Guerra, ha estat implicat en moltes de les iniciatives culturals del territori, algunes sorgides des de l'Espai d'Arts Visuals quan encara no era Lo Pati: actualment és **director de la BIAM** - Biennal d'Art Ciutat d'Amposta -on va guanyar el primer premi en la segona edició, el 1991-, artista i professor a l'Escola d'Art de Tarragona i professor associat al departament de Pedagogia de la URV.

Llicenciat en Belles Arts i en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona i **doctor en Belles Arts** per la mateixa Universitat.

Des dels seus inicis el 1990 ha exposat individual o col·lectivament en espais com Tinglado 2 o el Museu d'Art Modern de Tarragona; les galeries Cánem, Forvm, Fúcares o Senda; lo Museu d'Art de Girona, MAC Mataró o Reina Sofía; i ha estat present en diverses edicions d'ARCO, Art Forum Berlin o Arte Lisboa.

SUB-VERSIÓ és la darrera obra de Manel Margalef, una obra en format d'instal·lació.

La coherència temàtica i formal de Manel Margalef és patent a tota la seva trajectòria artística, ja que bona part, l'ha dedicat a l'habitatge. L'habitatge, com a emblema de l'espai privat, però paradoxalment, com a resultat d'una realitat econòmica, política i social que no podem obviar. D'aquí que les seves obres són un retrat de la vida privada i, alhora, de la realitat de cada moment.

En aquest sentit i malgrat els canvis que s'han produït en el context socioeconòmic, *Sub-versió* (2015) segueix el camí conceptual i formal que va iniciar a *En venda* (2006).

És, sobretot en aquestes dues obres, on l'artista ampostí se serveix de l'habitatge per confrontar l'individu amb l'entorn social i l'entorn natural.

No obstant això, La relació que establim amb l'habitatge avui dia, poc té a veure amb la de l'any 2006, i mentre a *En venda*, l'habitatge i la vida privada eren víctimes de l'especulació urbanística, a *Sub-versió* ho són de les repercussions de l'esclat de la bombolla immobiliària.

Davant d'aquests fets, el posicionament de Manel Margalef és clar, compromís.

Compromís econòmic, polític, social i amb l'entorn natural. Un compromís què, sense deixar d'assenyalar els màxims responsables, ell mateix assumeix, com a subjecte i com a creador, i que alhora fa extensiu al públic que visita la seva exposició, doncs SUB-VERSIÓ és una instal·lació i com a tal, ens proposa una experiència, on el públic deixa de ser públic per esdevenir actor (del llatí *actor* "que fa, que actua").

Una experiència què, com no pot ser d'una altra manera, ens interroga sobre el nostre entorn immediat; com a subjectes i com a col·lectiu social, aprofundint en qüestions com l'arquitectura, l'habitatge i l'espai privat dins el context de la crisi econòmica que va desencadenar la bombolla immobiliària i que incorpora al seu ideari artístic noves realitats i, per tant, nous conceptes com són; els desnonaments o la pobresa energètica, conceptes què, malauradament, també s'han incorporat al nostre vocabulari quotidià.

A SUB-VERSIÓ, Manel Margalef, ens presenta la seva vessant més combativa, en un moment en què, com molts de nosaltres, s'indigna davant el paisatge desolat que ha esdevingut la nostra realitat.

SUB-VERSIÓ és una obra on se'ns convida a reflexionar sobre les pròpies responsabilitats; les del passat però també les del present. Doncs el món serà el resultat dels nostres actes presents. L'escenografia està servida, tan sols falten els actors.

ACTIVITAT

L'activitat que proposem per als alumnes de cicle mitjà i superior de primària consta de tres parts, organitzades en; una activitat prèvia, una activitat durant la visita dinamitzada i una activitat posterior. La primera i la tercera estan pensades per a realitzar-se a l'aula. Aquesta és una activitat per a realitzar en grups, amb quatre o cinc alumnes per grup.

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

Les repercussions de la crisi a l'entorn familiar. Cada grup llegeix un fragment de l'informe de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya, on s'exposen algunes de les repercussions de la crisi actual en relació a habitatge i el relaciona amb una de les notícies que proposem. Amb la informació aportada per l'informe i la notícia realitzen una infografia per il·lustrar-ne els continguts.

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

Escenes domèstiques. Cada grup tria un dels espais de l'exposició per convertir-lo en l'escenografia d'una escena familiar que ells mateixos escenificaran. L'escena ha de representar els efectes de la crisi actual a l'entorn familiar.

3. **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.

Realitats que superen la ficció. Els alumnes reproduïxen, l'escena creada al Centre, amb personatges i espais reals, a poder ser, del seu entorn familiar. Fent de la re creació documental, un material artístic.

OBJECTIUS

- Saber de què parlem quan parlem d'art contemporani.
- Saber que és una instal·lació i quina relació estableix amb el públic.
- Conèixer l'artista ampostí i la seva obra.
- Aprendre a interpretar i fer ús d'una instal·lació artística.
- Aprendre a desenvolupar una mirada crítica vers l'entorn més immediat.
- Aprendre a desenvolupar propostes artístiques des de l'entorn més immediat.

CONTINGUTS

- L'art contemporani i les instal·lacions.
- Manel Margalef i la seva obra.
- Sub-versió, les repercussions de la crisi a l'entorn familiar.
- L'entorn privat com a material artístic.
- La re-creació documental com a material artístic.

METODOLOGIA

1. **Activitat prèvia**, a realitzar a l'aula.

Les repercussions de la crisi a l'entorn familiar. Cada grup llegeix i analitza un dels textos proposats per al desenvolupament de l'activitat, en cada un dels textos s'exposen algunes de les repercussions de la crisi actual.

Amb les dades dels textos, els alumnes realitzen una infografia on s'il·lustren els continguts. Les infografies han de servir per a comunicar la informació dels textos a la resta de companys i a partir d'aquí, extreure'n conclusions.

2. **Activitat durant la visita dinamitzada**, a realitzar al Centre.

Escenes domèstiques. A partir de la lectura dels textos i dels conceptes i reflexions que proposa l'obra de Manel Margalef, els alumnes creen una situació domèstica per presentar els efectes de la crisi a l'entorn familiar.

L'activitat comença amb una visita guiada per l'exposició de Manel Margalef, on s'estimula la participació dels alumnes tot relacionant els continguts dels textos treballats a l'aula amb els de l'exposició.

En acabar, cada grup tria un dels espais de l'exposició per convertir-lo en l'escenografia d'una escena familiar que ells mateixos escenificaran.

Si ho creuen necessari, els alumnes poden caracteritzar la situació amb peces de vestuari i/o elements d'utilleria que crearan amb paper kraft, cinta de paper i retoladors.

L'elecció de l'espai, la situació presentada i els personatges que hi intervenen, ens permetran mostrar escenes quotidianes d'un fort contingut social.

L'objectiu és fer públics els efectes de la crisi a l'entorn familiar, ocupant els espais públics per mostrar les situacions de precarietat i mancances a l'entorn privat.

Un cop creades les escenes, es fixaran amb una fotografia. Amb aquesta instantània de l'escena, els alumnes continuaran desenvolupant l'activitat fora de l'aula.

3. **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.

Realitats que superen la ficció. Creació d'un fons documental de l'escena creada al Centre.

Els alumnes reproduïxen l'escena creada al Centre amb personatges i espais reals, a poder ser, del seu entorn familiar.

Les escenes reals, normalment usades com a fons documental d'una obra, són en aquesta activitat, el resultat final.

L'objectiu d'aquesta activitat és mostrar com la realitat immediata participa del procés creatiu i com a través d'una obra artística podem conèixer la realitat d'un moment, el posicionament del creador, etc.

MATERIAL DE SUPORT

- **Activitat prèvia:**
 - Els texts:
 - Fragment de l'informe de l'Observatori del Sistema de Salut de Catalunya.
 - 6 articles de EL PAÍS, amb notícies relacionades amb el contingut de l'informe.
 - 1 full de paper gruixut per a cada grup.
- **Activitat durant la visita dinamitzada:**
 - 1 rotlle de paper kraft.
 - 1 rotlle de cinta de paper.
 - 1 retolador gruixut.
 - 1 càmera de fer fotos.
- **Activitat posterior**, a realitzar a l'aula.
 - Les fotografies de les escenes creades pels alumnes.

BIBLIOGRAFIA

- L'art contemporani i les instal·lacions:
 - A.M. Guasch, *El arte último del S. XX. Del posminimalismo a lo multicultural*. Edt. Alianza Forma.
- Manel Margalef i la seva obra.
 - Catàlegs de les exposicions prèvies de Manel Margalef.
- Sub-versió, les repercussions de la crisi a l'entorn familiar.
 - Catàleg de l'exposició *SUB-VERSIÓ* de Manel Margalef.

REFERENTS VISUALS

Pep Agut

www.lop Pati.cateducatives@lop Pati.cattwitter.com/centreartlop Patifacebook.com/centreartlop Pati

ENLLAÇOS D'INTERÈS

- <http://www.manelmargalef.com/>
- <https://www.facebook.com/margalefmanel/>
- <http://www.lopati.cat/ca/activitats/exposicions/manel-margalef-sub-versio/252/>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/agenda/exposicio-sub-versio-de-manel-margalef>
- <http://surtdecasa.cat/ebre/arts/manel-margalef-la-caiguda-de-l-imperi-de-l-opulencia>
- <http://www.naciodigital.cat/delcamp/ebrediari/generapdf.php?id=5043>

